

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Dotatek č. 1 – změna k 1.9.2023

Ve školním roce 2023-2024 se volitelný předmět Environmentální výchova vyučuje i v 9. ročníku a Pracovní výchova nově v 8. ročníku (charakteristika a osnovy vyučovacích předmětů viz níže).

Environmentální výchova pro 9. ročník

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	0	2	
						Volitelný		Volitelný	

Název předmětu	Environmentální výchova
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Environmentální výchova je zaměřen na rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda, je úzce spjat s fyzikou, přírodopisem, chemií a také občanskou výchovou a volbou povolání. Klade důraz na poznávání a pochopení vzájemných vztahů člověka a přírody, postavení člověka v přírodě, jeho vliv na přírodu a naopak. Je také zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k ochraně přírody, využívání alternativních zdrojů energie, šetření energiemi apod. Formy realizace předmětu - teoretické přednášky a cvičení, - frontální výuka, - práce s ICT technikou, - praktická měření s využitím systému PASCO, - exkurze Vzdělávání ve vyučovacím předmětu environmentální výchova směřuje k: - lidské aktivity a problémy životního prostředí, - základní podmínky života, - vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální, chemické a jiné vlastnosti a procesy, - vede k vytváření a ověřování hypotéz,

Název předmětu	Environmentální výchova
	- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, - směřuje k osvojení základních pojmů a odborné terminologie z oblasti ochrany životního prostředí, - podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování - pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vyučovací předmět environmentální výchova je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty - fyzika – prohlubuje a rozvíjí další dovednosti, chemie – orientuje se v základních vztazích voda, vzduch, čistota vody, čistota ovzduší, složení, přírodopis – ochrana přírody, koloběh vody v přírodě. Použité tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova: Rozvoj schopností poznávání, v Environmentální výchova: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět Environmentální výchova je určen pro 7. a 9. ročník jako volitelný předmět a v učebním plánu je vymezen 1 hodinou týdně (2 hodiny 1x za 14 dní). Hodinová dotace je čerpána z disponibilní časové dotace pro 2.stupeň. Zavedení tohoto předmětu bylo součástí projektu EU, pod názvem „Trvale udržitelný rozvoj a jeho aspekty v podnikatelské praxi“, registrační číslo CZ.1.07/1.1.34/02.0014.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: ● na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení ● využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků ● zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků ● umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
	Kompetence k řešení problémů: ● nabízíme žákům k řešení úlohy, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení ● žákům není bráněno při vlastní volbě v pořadí vypracovávání úkolů
	Kompetence komunikativní: ● využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků ● žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, referáty) ● klademe důraz na prožitkové vyučování ● jako výstup z některých témat výuky podporujeme různým způsobem zpracované závěrečné práce (písemně, graficky, obrazy apod. dle věku žáků a druhu tématu) – následně umožňujeme prezentace a naslouchání druhých
	Kompetence sociální a personální:

Název předmětu	Environmentální výchova
	• volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu • od šestého ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a vzájemné pomoci • podporujeme u žáků (z počátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola) • výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) – využíváno je prožitkové vyučování
	Kompetence občanské: • ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování • zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života • na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
	Kompetence pracovní: • seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě
	Kompetence digitální: • snažíme se žákům umožnit pracovat s digitálními zařízeními v okamžicích, kdy to dává smysl • podněcujeme žáky k využití různých formátů při sebeprezentaci i prezentaci ve skupině • snažíme se žáky naučit vytvářet, vyhledávat a upravovat digitální obsah • vedeme žáky k bezpečnému používání digitálních kompetencí a snažíme se ukázat důležitost ověřování správnosti informací

Environmentální výchova	9. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	-rozliší různé druhy vod a uvede př. jejich výskytu a použití	VODA
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	-uvede př. znečištění vody v prac. prostředí a domácnosti, navrhne preventivní opatření a způsob likvidace znečištění	VODA

Environmentální výchova	9. ročník	
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	-vysvětlí funkci přehrad na vodních tocích - uvědomuje si dynamicky se rozvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím	VODA
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	-vysvětlí riziko produkce odpadu -popíše způsoby zacházení s různými druhy odpadů	ODPAD
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	-vysvětlí význam plynů v atmosféře pro život na Zemi a uvede faktory, které ji ovlivňují	VZDUCH
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	-objasní pojem globálního oteplování, uvede jeho příčiny a možné důsledky	VZDUCH
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	-vysvětlí lokální a globální znečištění atmosféry, uvede př.	VZDUCH
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	-zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na ŽP	ENERGIE
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie z hlediska TUR na Zemi	ENERGIE
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	-objasní vznik, vlastnosti, využití a způsoby těžby fosilních paliv v ČR a ve světě	ENERGIE
	-uvede příklad úspor energie v domácnost	ENERGIE
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	-uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	OCHRANA KLIMATU
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	-aplikuje praktické metody poznávání přírody	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Mezipředmětové závislosti

ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
- zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie z hlediska TUR na Zemi	-->	Chemie -> 9. ročník -> Porovná použití, výhřevnost, dostupnost a cenu fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie.
- zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie z hlediska TUR na Zemi	<--	Chemie -> 9. ročník -> Porovná použití, výhřevnost, dostupnost a cenu fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie.

1.1.1 Pracovní výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	0	
						Volitelný	Volitelný		

Název předmětu	Pracovní výchova
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Pracovní výchova není součástí vzdělávacího okruhu. Jedná se o volitelný předmět, kterému je přidělena disponibilní dotace hodin a který svým charakterem doplňuje vzdělávací okruh Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah je utvořen z výstupů vzdělávacího okruhu Člověk a svět práce a je naplněn těmito tematickými celky: Práce s nářadím. Pěstitelské práce. Formou mezipředmětových vztahů se pracovní výchova dotýká dalších vzdělávacích okruhů a vyučovacích předmětů, zvláště přírodopisu a chemie. Předmět je realizován formou vyučovacích dvouhodin, které se odehrávají především venku na školním pozemku a v okolí školy. V zimním období a v případě nepříznivého počasí výuka probíhá ve školních dílnách (práce s nářadím) a ve specializované učebně pracovních činností (pěstitelské práce - hydroponické pěstování pokojových rostlin). V pracovní výchově je kladen důraz na praktickou stránku činností, to znamená, že se žáci učí konkrétním pracovním dovednostem, které v životě mohou využívat. Žáci jsou vedeni k rozvržení práce, která by měla mít praktický výsledek v podobě provedené činnosti nebo dokončeného díla. U žáků se pěstuje pocit z dobře vykonané práce a vědomí, že se práce sama nevykoná a je k ní potřeba určité úsilí a vůle. Na závěr každé vyučovací jednotky žáci hodnotí svoji práci a navrhnou si známku. Výuka je realizována na školním pozemku a v okolí školy, ve specializované učebně pracovních činností a ve školních dílnách.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět pracovní výchova se vyučuje v 7. ročníku jako volitelný. Časová dotace je stanovena na 2 hodiny za týden.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,	Kompetence k učení: na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení

Název předmětu	Pracovní výchova
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků • vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce • umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty • umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
	Kompetence k řešení problémů: • umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi • vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy • nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení • žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
	Kompetence komunikativní: • klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování • důraz klademe na prožitkové vyučování
	Kompetence sociální a personální: • klademe důraz na dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli • výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) _ využíváno je prožitkové vyučování • podporujeme u žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola) • žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady • do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, prvky daltonské výuky, kooperativní vyučování • realizujeme prvky konstruktivistické pedagogiky
	Kompetence občanské: Vedeme žáky k hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - klademe důraz na přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu
	Kompetence pracovní: • různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia

Název předmětu	Pracovní výchova
	• vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení • získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání • vedeme žáky k pocitu z dobře vykonané práce • žádnou práci žáky netrestáme
	Kompetence digitální: • vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních zařízení a aplikací jako doplňku při učení • motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a zdrojů k osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu • podporujeme žáky ve vyhledávání pracovních postupů a návodů (technické práce, konstrukční činnosti, péče o rostliny, příprava pokrmů, chovatelství) k zjednodušení a zefektivnění práce, doporučujeme bezpečné online zdroje • seznamujeme žáky s významem digitálních technologií pro lidskou společnost, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a minimalizovat rizika jejich využívání • vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich duševní i tělesné zdraví i zdraví ostatních • při spolupráci, komunikaci a sdílení dat v digitálním prostředí vždy vyžadujeme etické jednání • zaměřujeme se na motivaci s ohledem na výběr budoucího povolání

Pracovní výchova	8. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	-řeší jednoduché technické úkoly spojené s prací na zahradě	Práce na zahradě
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	-volí vhodné materiály	Práce na zahradě
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	-volí vhodné pracovní nástroje a nářadí	Práce na zahradě
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	-organizuje a plánuje svoji pracovní činnost na zahradě	Práce na zahradě
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	-dbá na bezpečí své i ostatních, v případě úrazu poskytne první pomoc	Práce na zahradě
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	-připraví si jednoduchý náčrt výrobku	Hydroponie

Pracovní výchova	8. ročník	
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	-volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin	Hydroponie
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	-pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Hydroponie
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	-používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Hydroponie